

RODNO ZASNOVANO NASILJE U EMOTIVNIM VEZAMA KOD
ADOLESCENTICAEdin Muftić¹⁴⁶, Adela Čokić¹, Lejla Kuralić-Čišić¹¹Univerzitet u Tuzli, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Sažetak: Cilj istraživanja je utvrditi prisustvo rodno zasnovanog nasilja u emotivnim vezama kod adolescentica. Socijalne uloge žena od posebnog su interesa istraživača iz razloga što njihove uloge doživljavaju najveću transformaciju, postaju sve brojnije i sve ih je teže uskladiti, a očekivanja vezana uz realizaciju tih uloga postaju sve veća. Često se u interpretaciji muško-ženskih odnosa polazi od rodni uloga vijekovima prisutnih i naučenih tokom socijalizacije. S tim u vezi je i rodna neravnopravnost kao dio historijskog naslijeđa, preuzeta i u porodičnom okruženju, što generira duboko nezadovoljstvo žena. Uzorak ispitanika su činili studentice I-IV godine Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Istraživanje je provedeno tokom marta 2025. godine. Mjerni instrument je kreiran posebno za potrebe istraživanja a odnosi na percepciju prisustva rodno zasnovanog nasila u emotivnim vezama kod adolescentica. Rezultati su obrađeni frekvencijskom analizom. Rezultati istraživanja pokazuju snažan uticaj tradicionalnih stavova na ovim prostorima po pitanju tolerancije na rodno zasnovano nasilje.

Ključne riječi: rodno zasnovano nasilje, emocionalna veza, socijalne uloge

UVOD

Iako je rodno zasnovano nasilje prisutno koliko i civilizacija veći interes javnosti i naučne zajednice je imao nakon Drugog svjetskog rata. Ovaj je problem prepoznat 1970-ih godina prošlog stoljeća potaknut feminističkim pokretom te je privukao dodatnu pažnju na rodnu dimenziju međuljudskih odnosa i učinio ga važnim pitanjem u socijalnim odnosima muškaraca i žena. To je dovelo do promjene u strukturi civilnog društva, prepoznavanju potrebe za organizirano djelovanje za sprječavanje nasilja u porodici i pružanju podrške žrtvama nasilja (Tripković, Majić, Visković i sar., 2024). Istraživači ove tematike saglasni su da stereotipne rodne uloge te moć i dominacija muškaraca nad ženama imaju veliki utjecaj na nasilje koje se događa. Upotreba pojma roda kao socijalnog konstrukta i dalje je korisna za feminističke deskripcije i analize društvene stvarnosti. Tada rodnost postaje pojam koji se može koristiti i u sagledavanju i objašnjavanju društveno konstruiranih i otuda promenljivih razlika koje nastaju između muškaraca i žena u privatnoj i javnoj sferi života (Đurić Kuzmanović, 2019: 10). Spol je biološki determiniran, a rod nije. Biološki uslovi kao što su hromosomi, vanjski i unutarnji spolni organi, hormonalni status i sekundarne spolne karakteristike vode do određenja muškog i ženskog spola. Rod je društveno konstruisana definicija spola. To je društveno oblikovanje biološkog spola, određeno shvatanjem zadataka, djelovanja i uloga pripisanih muškarcima i ženama u društvu, u javnom i privatnom životu. Rod je šire definiran od spola budući da se spolom obuhvataju samo biološke karakteristike žena i muškaraca. Socijalne uloge žena od posebnog su interesa istraživača iz razloga što njihove uloge doživljavaju najveću transformaciju, postaju sve brojnije i sve ih je teže uskladiti, a očekivanja vezana uz realizaciju tih uloga postaju sve veća. Rod je kulturološki specifična definicija žena i muškaraca, i prema tome promjenjiva u vremenu i prostoru. Različite definicije i konteksti korištenja pojma roda, reflektiraju se i na razumijevanja

¹⁴⁶ edin.muftic@untz.ba

rodno zasnovanog nasilja. Sociološki posmatrajući rodne relacije kao asimteričnu distribuciju moći, a nasilje kao ekstremnu primjenu društvene kontrole. Rodno zasnovano nasilje je jedna od potkategorija nasilja, a podrazumijeva kršenje ljudskih prava i oblik diskriminacije spram rodni uloga te označava svaki čin nasilja, koji ima ili će vjerovatno imati za posljedicu fizičku, psihičku, seksualnu ili ekonomsku povredu, odnosno patnju, uključujući i prijetnje takvim djelima, prisudu ili namjerno oduzimanje slobode u javnom ili privatnom životu. Istovremeno je jedan od najrasprostranjenijih oblika kršenja ljudskih prava i fenomen koji je duboko ukorijenjen u rodne nejednakosti, počiva na rodni normama i nejednakim odnosima moći (Petrić, 2019). Feminističke teorije jedne su od najuticajnijih i najraširenijih teorija o uzrocima pojave nasilja u partnerskim vezama (Dodaj, Sesar i Šimić, 2017). Za nasilje smatraju da je konstrukt koji je proizvod društva, odnosno naučen, a ne urođen ili rezultat bioloških nagona kako se dugo smatralo. Često se u interpretaciji muško-ženskih odnosa polazi od rodni uloga vijekovima prisutnih i naučenih tokom socijalizacije. S tim u vezi je i rodna neravnopravnost kao dio historijskog naslijeđa, preuzeta i u porodičnom okruženju, što generira duboko nezadovoljstvo žena. Giddens (2003) socijalizaciju definiše kao učenje društvenih uloga odnosno društveno definisanih očekivanja. Rodne uloge se odnose na dijeljena kulturalna očekivanja o prikladnim ponašanjima s obzirom na spol (Spence i Helmreich, 1978., prema Jugović, 2010). Osim ponašanja, ti rodno tipizirani atributi mogu biti i osobine ličnosti, uvjerenja, preferencije i stavovi. U skladu s tradicionalnim rodni ulogama, djevojčice i žene nagrađivane su za pasivnost i „ženstveno“ ponašanje koje uključuje nježnost, brižnost, suosjećanje, smirenost, podložnost, te se nalaže inhibiranje ljutnje i nasilnih ponašanja, dok su dječaci i muškarci nagrađivani za agresivno i „muževno“ ponašanje, što se između ostalog odnosi na dominaciju, kompetitivnost, snagu i prikrivanje emocija, straha i brige. Nasilje u predbračnoj vezi je često indikator nasilja u braku. Kada se desi nasilje tada, riječ je o sistemskom obrascu zlostavljajućeg ponašanja, koje se dešava tokom dužeg perioda, a u svrhu kontrole, zastrašivanja i dominacije. U pojedinim partnerskim odnosima, nasilje predstavlja sastavni dio dinamike odnosa. Često osobe koje su bile posredno ili neposredno žrtve nasilja kao djeca u porodičnoj sredini mogu manifestovati prihvatanje, te opravdavanje nasilnog ponašanja partnera prema njima.

Posljedice nasilja se može ogledati i kroz izolaciju partnera, osjećaj bespomoćnosti, gubitka kontrole i unutrašnje ravnoteže, prisutna su osjećanja straha, tuge, tjeskobe, te suicidalnih misli ili činjenja. Iako je teško odrediti šta je konkretan uzrok rodno zasnovanog nasilja u partnerskom odnosu, navedeno se može predstaviti najjednostavnije kroz nivoe, neki od uzroka nasilja u partnerskim odnosima mladih su na individualnom, porodičnom, te sociokulturnom nivou. Na individualnom nivou: nasilje potiče od društvene neodgovornosti, egocentričnosti, eksplozivnosti, kompromitovane racionalne kontrole, koja rezultira nasilnim ponašanjem. Na porodičnom nivou: u periodu ranog djetinjstva roditelji ili staratelji imaju izuzetno značajnu ulogu i uticaj na naše živote i upravo u toj fazi se uče rodne uloge i stepen tolerancije na nasilje. Zaključno o strukturi porodice, možemo reći da, neovisno o strukturi porodice, oni roditelji koji imaju fleksibilniji pogled na spolne uloge odgojiti će djecu koja neće imati strogo tradicionalne stavove prema spolnim ulogama. Na sociokulturnom nivou: agresija je nešto što je u kulturi mnogih naroda koja se izražava na različite načine, prisutna je u društvu, nasilje je najčešće prisutno u pretežno patrijarhalnim sredinama što utiče na razvoj djeteta koji nosi sve posljedice iz porodice u svoj partnerski odnos. Uprkos svim navedenim uzrocima, društvena uvjetovanost u smislu definiranja rodni uloga navodi se kao jedan od osnovnih razloga nasilja u porodici. Ovakvi naučeni obrasci ponašanja, objašnjeni su i u teoriji transgeneracijskog prenosa nasilja. Istovremeno, kultura nasilja normalizira nasilje kao prihvatljiv obrazac ponašanja. Jedan od oblika rodno zasnovanog nasilja jeste i slanje seksualno eksplicitnih sadržaja (poruka ili fotografija) elektroničkim putem. Seksting označava stvaranje i dijeljenje ličnih seksualnih fotografija ili tekstualnih poruka putem mobilnih telefona i internet aplikacija. U okolnostima mijenjajućih formata intimnosti u globalno umreženom digitalnom okruženju, nameću se ključna pitanja o privatnosti i davanju pristanka. Upuštanje u seksting otvara vrata ozbiljnijem seksualno rizičnom ponašanju kod mladih, ali i pripadnicima ostalih dobnih skupina.

Cilj istraživanja je utvrditi prisustvo rodno zasnovanog nasilja u emotivnim vezama kod adolescentica.

METODE RADA

Uzorak ispitanika i mjerni instrument

Uzorak ispitanika su činili studenti I-IV godine Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Istraživanje je provedeno tokom marta 2025. godine na način da su ispitanici nakon datih uputa i pojašnjenja pristupili popunjavanju adekvatnog anketnog upitnika koji je posebno konstruisan za potrebe ovog istraživanja a koji se odnosi na percepciju prisustva rodno zasnovanog nasila u emotivnim vezama kod adolescentica.

Tabela 1. Struktura uzorka ispitanika – studenti Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta

Opći podaci o ispitanicima		Ispitanici uzorka
		N
Spol	ženski	108
Starosna dob	18-20	61
	21-23	30
	23-25	29

Način obrade podataka

Za statističku obradu prikupljenih podataka putem anketnog upitnika korišten je statistički program SPSS 22.0. Statistička obrada podataka ovog istraživanja se sastoji od frekvencijske analize.

REZULTATI I DISKUSIJA

Tabela 2. Pitanje o statusu veze

Da, trenutno sam u vezi		Bio/la sam u nekoliko veza		Nikada nisam bio/la u vezi	
N	%	N	%	N	%
85	70,8	12	10,0	23	19,2

Iz tabele 2. je vidljivo da se većina ispitanika (85) trenutno nalazi u vezi, samo 12 ispitanika je bilo u nekoliko veza a 23 njih nikada nije bilo u vezi.

U kontekstu detekcije glavnih faktora koji utiču na prisutnost nasilja u mladenačkim vezama ispitanici su naveli sljedeće:

Tabela 3. Načini rješavanja nesporazuma/problema

Tvrdnja	NIKAD		RIJETKO		PONEKAD		ČESTO		SVAKODNEVNO	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.razgovarate o osjećajima?	18	21,2	15	17,6	22	25,9	18	15,3	27	31,7
2. dolazi do "nesporazuma u komunikaciji	13	15,3	17	20,0	20	23,5	17	20,0	18	21,2
3.nesporazume/probleme nastojite riješiti razgovorom/pregovaranjem?	17	20,0	18	21,2	11	12,9	20	18,0	19	22,3

Tabela 4. Stepen slaganja sa tvrdnjama vezanim za rodno zasnovano nasilje

Tvrdnje	Da		Nisam siguran/a		Ne	
	N	%	N	%	N	%
1.Od djevojke se očekuje da pristane na seks s mladićem koji je potrošio popriličnu količinu novca na nju tokom zajedničkog izlaska.	48	40,0	22	18,3	50	41,7
2.Kada žene kažu NE, misle DA.	35	29,1	57	68,4	28	23,3
3. Pravi muškarac je aktivan, agresivan, neovisan i dominantan.	14	11,7	54	45,0	52	43,3
4. Ljubomora je način na koji se može pokazati ljubav.	34	28,3	40	33,3	46	38,3
5. Osoba koja zlostavlja druge pod uticajem alkohola ili droga nije odgovorna za svoje ponašanje	31	25,8	22	18,3	67	55,8
6. Prihvatljivo je da mladić udari djevojku ako ga je ona prevarila.	13	10,8	23	19,2	84	70,0
7. Djeca trebaju oca čak i ako je nasilan prema majci.	38	31,7	22	18,3	60	50,0
8. Posljedice psihičkog/emocionalnog zlostavljanja su podjednako ozbiljne kao i posljedice fizičkog zlostavljanja.	42	35,0	22	18,3	56	46,7
9. Silovanje u braku je moguće.	61	50,8	25	20,8	34	28,3
10. Normalno je zapostaviti prijatelje i prijateljice kad imaš mladića ili djevojku	21	17,5	31	25,8	68	56,7
11. Žena treba paziti da ne izaziva muškarca.	43	35,8	29	24,2	48	40,0
12. Kad osoba odluči prekinuti nasilnu vezu, jednostavno joj je napustiti partnera/partnericu.	41	34,2	12	10,0	67	55,8
13. Osobe koje zlostavljaju svoje partnere/partnerice na taj način ih pokušavaju kontrolirati.	63	52,5	11	9,2	46	38,3
14. Za neke osobe je dobro da ih partner/partnerica ponekad udari.	24	20,0	32	26,7	62	51,7
15. Nekada su ljudi toliko ljuti da se ne mogu suzdržati od korištenja fizičke sile.	78	65,0	11	9,2	41	34,2
18. Osobe koje ne napuste nasilnog partnera/partnericu žele biti zlostavljane.	24	20,0	34	28,3	62	51,7
19. Društvo vrši pritisak na mladiće da stupe u seksualne odnose.	48	40,0	28	23,3	44	36,7
20. Osobe koje tuku svoje partnere/partnerice uvijek su nasilne.	24	20,0	28	23,3	48	40,0
21. Kada par rješava svoje sukobe upotrebom fizičke sile, to je njihova stvar i ne treba se miješati	63	52,5	18	15,0	49	40,1
22. Sram i strah često su razlozi zbog kojih žrtve nasilja ne traže pomoć.	69	57,5	15	12,5	36	30,0
23. Moguće je biti nenasilan u nasilnim situacijama.	26	21,7	45	37,5	59	49,2
24. Postoje stvari koje mogu učiniti da pomognem prijatelju/prijateljici koji/koja je u nasilnoj vezi	31	25,8	18	15,0	71	59,2
25. Mladići i djevojke imaju različite razloge za ulazak u vezu - mladići žele seks, a djevojke ljubav.	63	52,5	13	10,8	44	36,7

Nasilje nad ženama je uvjetovano rodnim aspektima, što se vidi iz istraživanja provedenog u devedesetim godinama prošlog stoljeća u razvijenim državama svijeta poput SAD-a, Izraela, Australije i Kanada, koje je pokazalo da je 40-70% smrti žena izazvano od strane muškaraca koji su bili žrtvama muževi ili partneri, a tek 4% smrti muškaraca su izvale žene ili partnerice žrtve. Nasilje nad ženama je sve prisutno, no intenzitet i oblik varira ovisno o društvu, kulturi i vremenu. Tako je vodeće sredstvo počinjenja ubojstva žena u SAD-u vatreno oružje, dok je u Indiji premlaćivanje i spaljivanje, gdje se takvi krajnji oblici nasilja nazivaju eufemizmom „kuhinjski incidenti“ (Singer, 2005).

Statistički podatci potvrđuju težinu, raširenost i strukturnu uvjetovanost rodno zasnovanog nasilja i prema izvještaju Ujedinjenih naroda gdje se procjenjuje da je tokom 2021. godine ubijeno 81.100 žena i djevojčica na svijetu. Većina ubistava rodno je motivisana pa je tako u 2021. godini oko 45.000 žena i djevojčica ubijeno od intimnih partnera ili drugih članova porodice (UNODC, 2023). Nasilno ponašanje u porodici ne proizlazi samo iz rodnih uloga, već iz potrebe za kontrolom i moći (Straus, Gelles i Steinmetz, 1980; prema Dodaj, Sesar i Šimić, 2017).

Istraživanje u okviru Nacionalne kampanje za prevenciju tinejdžerskih i neplaniranih trudnoća iz 2008. godine provedeno je na ukupno 1280 sudionika, od toga 653 tinejdžera (od 13 do 19 godina) i 627 sudionika mlade odrasle dobi (od 20 do 26 godina), putem upitnika na internetu. U upitniku je zastupljeno podjednako sudionika ženskog i muškog spola. Ovo je istraživanje pokazalo da 20% tinejdžera šalje seksualno eksplicitni sadržaj u obliku svojih nagih slika ili video uradaka – to čini nešto veći postotak djevojaka (22%) u odnosu na mladiće (18%). Među djevojčicama i djevojkama od 13 do 16 godina taj tip poruka šalje njih 11%. Čak 39% svih tinejdžera (37% djevojaka i 40% mladića) šalju seksualno sugestivne poruke u koje spadaju ne samo slike i video snimke, već i seksualizirane poruke i cybersex. U mladoj odrasloj dobi (20-26 godina) u takve se aktivnosti uključuje dodatnih 20% mladih (Šincek, 2010).

Prebacivanje krivice na one koji su zapravo pogođeni ovim oblikom kršenja privatnosti reflektira kulturološka poimanja da su žene, a naročito one slabijeg socio-imovinskog stanja te pripadnici LGBT manjine, viđene kao devijanti koji se upuštaju u rizična ponašanja te ih se kao takve smatra odgovornima u slučaju da su pogođene nekim oblikom seksualnog nasilja (Gotell, 2008). U kontekstu razumijevanja (rodnih) uloga, Zdralović (2019) socijalizaciju prepoznaje i kao proces u kojem se (re)produciraju rodne uloge kao sociokulturne konstrukcije, odnosno kao skup različitih svakodnevnih praksi kroz koje stičemo spoznaje o društveno osmišljenim vrijednostima, društvenim normama i ponašanjima koja “pristaju” biološkom spolu. Moć i kontrola nerijetko su u porodici prihvaćeni kao tipični obrasci ponašanja, zasnovani na fizičkoj, psihološkoj ili ekonomskoj moći.

Razumijevanje preobrazbe braka i nasilja nad ženama od strane muškaraca usko je povezano s razumijevanjem rodnih uloga koje nameće patrijarhalno društvo (Klasnić, 2011). Postoje mnogi faktori koji u okviru tradicionalnih porodica mogu utjecati na proces usvajanja spolne uloge. Neki od njih uključuju porodični odgoj, spol roditelja, roditeljsku toplinu i brigu oko djece, dominaciju u porodici, socioekonomski status porodice i zaposlenost majke. U istraživanju Brajdić-Vuković i saradnika (2007) na 1250 ispitanika, tradicionalniji stavovi izražavani su prema obavljanju poslova u domaćinstvu te podjeli odgovornosti za djecu i kućne finansije. Ipak, većina ispitanika usaglašana je da bi žena trebala biti zaposlena i izvan kuće, što je vjerovatno posljedica nužnosti još jednog dohotka kako bi se održao kućni proračun. U skladu s očekivanjima, žene su iskazale manje tradicionalan stav od muškaraca po pitanju rodnih uloga, ali na razini ostvarenih uloga još uvijek prevladavaju tradicionalniji oblici ponašanja kod oba partnera. Pokazalo se da u porodicama u kojima majka donosi odluke, a očevi su pasivni, dječaci pokazuju manje izraženo tradicionalno definirano muško ponašanje. Kada otac dominira, kćeri većinom razvijaju tradicionalne ideje o ženstvenosti. Iz navedenog se nameće zaključak da su za proces pravilnog usvajanja spolne uloge važni ravnopravni i skladni odnosi između majke i oca.

ZAKLJUČAK

Dominantna kultura nasilja u kombinaciji s naučenom bespomoćnošću, kreiraju povoljan ambijent za njegovo održavanje, dok su toleriranje i uobičajeno sljepilo društvena realnost koja doprinosi održavanju svakog nasilja, pa tako i nasilja u partnerskim vezama. Niska obrazovna razina i manjak ambicija, posebno među ženama na odeđenom području, mogu poslužiti kao objašnjenje zašto tradicionalne rodne ideologije i prakse uporno opstaju i traju. Formalno obrazovanje kao sredstvo društvene promocije moglo bi pridonijeti promjeni rodni uloga – što bi utjecalo na stavove prema braku, majčinstvu, podjeli rada i donošenju odluka u domaćinstvu. Kulturalne i društvene promjene, a posebice djelovanje feminističkog pokreta 1960.-ih godina na Zapadu, donose veće mogućnosti za žene, ali te se promjene ne događaju jednakim intenzitetom u svim područjima života. Stoga je važno istražiti nivo egalitarnosti različitih aspekata rodni uloga, te utvrditi područja života koja su još uvijek obilježena tradicionalnom podjelom uloga, kao i područja u kojima su žene i muškarci ravnopravniji. Standard društveno prihvatljivog ponašanja u intimnim vezama se stalno mijenjao, te su mnoga ponašanja koja se danas karakteriziraju kao nasilje u intimnim vezama nekad bila legalna i društveno prihvatljiva. Ključna preventivna intervencija je bolja informiranost mladih rodno zasnovanom nasilju. Prevencija, integrirani pristup ovoj problematici, više nacionalnih i međunarodnih strategija koje bi imale sveobuhvatnije preventivne programe prilagođene mladima izrazito je važno i moglo bi pomoći u sprječavanju i smanjenju rodno zasnovanog nasilja u vezama mladih.

LITERATURA

- Brajdić-Vuković, M., Birkelund, G. E., & Štulhofer, A. (2007). Between tradition and modernization attitudes toward women's employment and gender roles in Croatia. *International Journal of Sociology*, 37(3), 32-53.
- Dodaj, A. i Sesar, K. (2014). Čimbenici rizika za nasilje u partnerskim vezama. *Socijalna psihijatrija*, 42 (3), 162-171.
- Đurić Kuzmanović, T. (2019). Feministička ekonomija. In A. Ždralović. *Rod i ekonomija*. (pp. 9-17). Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar.
- Gidens, E. (2003). *Sociologija*. Beograd: Ekonomski fakultet.
- Gotell, L. (2008). Rethinking Affirmative Consent in Canadian Sexual Assault Law: Neoliberal Sexual Subjects and Risky Women. *Akron Law Review*: 41(4)
- Jugović, I. (2010). Što se mjeri pod pojmom rodni uloga? Pregled i evaluacija skala rodni uloga i stavova o rodni ulogama. *Suvremena psihologija* 13 (1), 113-135.
- Klasnić, K. (2011). Ekonomsko nasilje nad ženama u intimnim vezama u hrvatskom društvu – konceptualne pretpostavke. *Socijalna ekologija*, 20 (3), 335-356.
- Petrić, N. (2019). Rodno zasnovano nasilje. U Gavrić, S. i Ždralović, A. *Rodna ravnopravnost. Teorija, pravo, politike – Uvod u rodne studije za studentice i studente društvenih nauka u BiH* (str. 219-230). Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar i Univerzitet - Pravni fakultet.
- Singer, M. (2005). Kriminologija delikata nasilja: nasilje nad djecom i ženama, maloljetničko nasilje. Zagreb. Nakladni zavod Globus.
- Šincek, D. (2010.). Sexting: slanje i prosljeđivanje seksualno eksplicitnih fotografija i poruka. *Život i škola* (23), 130-140.
- Tripković, M., Majić, I., Visković, P., Jakovina, T. (2024). Nasilje u intimnim vezama mladih. *Socijalna psihijatrija*. 52 (2), 134-150.
- United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women (UN Women). *Gender-Related Killings of Women and Girls (Femicide/Feminicide)*, 2023.
- Ždralović, A. (2019). Rodna socijalizacija: odgoj i obrazovanje. U Gavrić, S. i Ždralović, A. *Rodna ravnopravnost. Teorija, pravo, politike – Uvod u rodne studije za studentice i studente društvenih nauka u BiH* (str. 231-244). Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar i Univerzitet - Pravni fakultet

GENDER-BASED VIOLENCE IN EMOTIONAL RELATIONSHIPS AMONG ADOLESCENT GIRLS

Abstract: *The aim of the research is to determine the presence of gender-based violence in emotional relationships among adolescent girls. The social roles of women are of special interest to researchers because their roles are undergoing the greatest transformation, they are becoming more and more numerous and it is increasingly difficult to harmonize them, and the expectations related to the realization of these roles are becoming greater. The interpretation of male-female relations is often based on gender roles that have been present for centuries and learned during socialization. In connection with this, gender inequality as a part of the historical heritage is also taken over in the family environment, which generates deep dissatisfaction among women. The sample of respondents consisted of female students of the 1st-4th year of the Faculty of Education and Rehabilitation. The research was conducted in March 2025. The measuring instrument was created especially for the needs of research and refers to the perception of the presence of gender-based violence in emotional relationships among adolescent girls. The results were processed by frequency analysis. The results of the research show the strong influence of traditional attitudes in these areas regarding tolerance of gender-based violence.*

Keywords: *gender-based violence, emotional connection, social roles*